Dosar nr. 5r-5429/2023
PIGD: 4-23123516-12-5r-25082023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

18 decembrie 2024 **mun. Chișinău**

Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanța compusă din:
Președintele ședinței, judecător Cușcă Liliana
Grefier Guțu Loredana

În lipsa:
Agentului constatator Vasilache Constantin
Contravenientului Balta Ecaterina
Victimei Cernenco Irina

judecând în ședință publică contestația depusă de către Balta Ecaterina împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 03 august 2023 și deciziei agentului constatator de sancționare în baza art. 78 alin. (1) Cod contravențional,

A C O N S T A T A T:

1. Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023, Balta Ecaterina, la data de 29 iulie 2023, ora 21:04, aflându-se în mun. Chișinău, str. Valea Crucii, 22, a avut un comportament *adecvat*, unde s-au luat la ceartă și s-au agresat fizic, prin ce a comis contravenția prevăzută de art. 78 alin. (1) din Codul contravențional.

2. Prin decizia agentului constatator de sancționare din 03 august 2023, contravenientului Balta Ecaterina i-a fost aplicată sancțiune sub formă de amendă în mărime de 15 unități convenționale, echivalentul a 750 lei.

3. Nefiind de acord cu decizia de sancționare, la data de 17 august 2023, Balta Ecaterina, a depus contestație, indicând că, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. MAI06 044968 întocmit la 03 august 2023 în privința sa, în baza art. 78 alin. (1) din Codul contravențional, urmează a fi anulat cu încetarea procesului contravențional, deoarece la caz nu există faptul contravenției.

Astfel, a menționat că, nu a cauzat nici unei persoane vătămări a integrității corporale precum i s-au imputat. În procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023, este indicat că „s-a luat la ceartă și s-au agresat fizic", însă nu este indicat cu cine, nefiind indicată victima. La fel, nu sunt indicate circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor juridice; nu sunt indicate obiecțiile și probele victimei, precum și nu sunt anexate corpurile delicte individualizate.

Agentul constatator nu a indicat indiciile calificative ale contravenției imputate ei, învinuirea fiind una generică și abstractă. Învinuirea adusă nu este clară, cu specificarea acțiunii/inacțiunii autorului și a tuturor circumstanțelor de natură să-i ofere faptei un caracter. Prin raportul de examinare medico-legală atașată la materialele cauzei contravenționale, nu este constatată careva acțiuni de tipul (genul) bătaie și care să fie caracterizată prin aplicarea loviturilor cu provocarea vătămărilor corporale și ale sănătății.

În motivarea contestației, contravenientul Balta Ecaterina a invocat art. 7, art. 9, art. 10, art. 375, art. 440 alin. (1), art. 441, art. 442 alin. (1), art. 443, art. 458, art. 461 din Codul contravențional.

4. Cu referire la termenul de depunere a contestației, instanța de judecată reține, că potrivit art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

La caz, instanța de judecată reține că Balta Ecaterina s-a conformat prevederilor legale și a depus contestația împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023 și deciziei agentului constatator de sancționare din aceeași dată, în baza art. 78 alin. (1) din Codul contravențional, în termen, la data de 17 august 2023.

5. În ședința de judecată, agentul constatator Vasilache Constantin, victima Cernenco Irina și contravenientul Balta Ecaterina fiind citați legal despre locul, data și ora examinării cauzei contravenționale, nu s-au prezentat, însă au solicitat examinarea contestației în lipsa lor, astfel, în baza art. 455 alin. (2) și (3) din Codul contravențional, instanța a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

De asemenea, instanța menționează că în partea ce ține de citarea tuturor participanților, este pertinentă și jurisprudența CtEDO, care în cauza *Ponomariov împotriva Ucrainei* a evidențiat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, iar mai mult, Curtea reamintește că un stat nu poate fi considerat răspunzător atunci când o parte, citată legal și informată despre obiectul cauzei, renunță, în mod expres, la dreptul de a se prezenta în instanță și de a se apăra (*cauza Poitrimol împotriva Franței, hotărârea din 23 noiembrie 1993, § 31*), or atitudinea reclamanților ar echivala cu o renunțare la dreptul de a apărea în instanță, sau acordul de examinare a cauzei în baza materialului existent.

Instanța de judecată reține că comunicarea actelor judiciare, în măsura în care este un act de comunicare între organul judiciar și părți, are loc pentru a permite părților, dacă e cazul, să declare recurs (*S.C. Raissa M. Shipping SRL împotriva României, 8 ianuarie 2013, § 30*) și respectiv, instanțele trebuie să întreprindă tot posibilul ca într-un mod rezonabil să citeze părțile și să se asigure că acestea sunt la curent cu procedurile la care participă (*Ovuş împotriva Turciei, 13 octombrie 2009, § 48*).

Prin urmare, instanța de judecată a întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura dreptul la toți participanții în proces de a participa efectiv la examinarea cauzei, în vederea respectării unui proces echitabil.

6. Examinând materialele cauzei în raport cu normele legale aplicabile speţei, instanţa consideră contestaţia depusă de contravenientul Balta Ecaterina pasibilă respingerii, din următoarele considerente.

Conform art. 7 din Codul contravenţional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

Potrivit dispoziţiilor art. 440 alin. (1) din Codul contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a deciziei privind examinarea contravenţiei în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) din Codul contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

În materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce priveşte dreptul la un proces echitabil, printre care şi prezumţia de nevinovăţie, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului (*a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, § 52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994*).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenţională desfăşurată în faţa instanţei de judecată revine în primul rând organului constatator.

În asemenea situaţie, în vederea respectării garanţiilor sus indicate, instanţa de judecată a verificat legalitatea şi temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023.

Sub aspectul legalităţii procesului-verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât şi din oficiu de către instanţă în vederea asigurării respectării principiului legalităţii şi dreptăţii, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie într-o anumită forma „*ad validitatem*”, cu respectarea tuturor prescripţiilor

legale de fond şi de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului - verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute la art. 443 din Codul contravenţional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie prin prisma art. 445 al Codului contravenţional.

În hotărârea Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional, § 38, Înalta Curte a statuat, că *procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate*. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem*, trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă.

În conformitate cu prevederile art. 458 alin. (1) Cod contravenţional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenţiei imputate; b) existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; c) vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; d) existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; f) alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Potrivit reglementărilor în vigoare stabilirea vinovăţiei unei persoane în comiterea unei fapte contravenţionale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate şi cercetate la faza stabilirii faptei contravenţionale.

Conform prevederilor art. 425 alin. (1), (2), (4) şi (5) Cod contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la faţa locului, procesele-verbale privind alte acţiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză. Nici o probă nu are valoare prestabilită. Sunt admisibile probele pertinente, concludente şi utile, administrate în conformitate cu prezentul cod.

În conformitate cu art. 425 alin. (3) Cod contravenţional, aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Astfel, instanţa de judecată a constatat cu certitudine că vinovăţia lui Balta Ecaterina în comiterea contravenţiei prevăzute de 78 Cod contravenţional, a fost dovedită prin

următoarele probe cercetate în şedinţă de judecată:

- procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023;

- informaţia 112 din 29 iulie 2023, potrivit căreia cet. Cernenco Irina, de la nr. de telefon ***** a apelat serviciul 112, comunicând că pe adresa str. V. Crucii – persoană agresată;

- raportul subofiţerului BPRO, Malic V. din data de 29.07.2023, potrivit căruia pe adresa str. V. Crucii, 22 a avut loc un conflict între cet. Balta Ecaterina şi Cernenco Irina;

- procesul-verbal din 30 iulie 2023, prin care au fost constatate declaraţiile cet. Cernenco Irina;

- îndreptarea OPS al P-3 IP Botanica, Vataman Ştefan, a cet. Cernenco Irina pentru efectuarea expertizei medico-legale;

- plângerea cet. Cernenco Irina din 30 iulie 2023 prin care solicită atragerea la răspundere a unei persoane pe nume Ecaterina, care la 29.07.2023, ora 21:00 s-a exprimat în adresa sa cu cuvinte injurioase, a lovit-o cu piciorul în faţă şi i-a cauzat vătămări corporale;

- procesul-verbal din 02 august 2023, prin care au fost constatate declaraţiile cet. Balta Ecaterina;

- procesul-verbal din 02 august 2023, prin care au fost constatate declaraţiile cet. Cernenco Irina;

- raportul de constatare nr. 202302P1784 din 31 iulie 2023, potrivit căruia la examinarea medico-legală a cet. Cernenco Irina, a.n. ***** s-au constatat: excoriaţie la nivelul feţei, echimoză cu excoriaţie la nivelul buzei inferioare, echimoze la nivelul toracelui; echimoză la nivelul fesei drepte; echimoză la nivelul coapsei stângi, care au fost produse în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul şi circumstanţele indicate şi se califică ca vătămare neînsemnată.

Instanţa de judecată reţine că, potrivit procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023, *Balta Ecaterina, la data de 29 iulie 2023, ora 21:04, aflându-se în mun. Chişinău, str. Valea Crucii, 22, a avut un comportament adecvat, unde s-au luat la ceartă şi s-au agresat fizic, prin ce a comis contravenţia prevăzută de art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional.*

Instanţa de judecată constată că la descrierea faptei contravenţionale, agentul constatator Vasilache Constantin, a indicat că Balta Ecaterina a avut „*comportament adecvat*", ceea ce vine în contradicţie cu descrierea ulterioară a faptei prin care se menţionează că „*s-au luat la ceartă şi s-au agresat fizic*", fiind evident că a avut loc o eroare mecanică, care însă nu poate răsturna situaţia de fapt ce rezultă din probele cercetate în şedinţa de judecată şi anexate la materialele dosarului, care în cumul dovedesc fără echivoc vinovăţia cet. Balta Ecaterina în săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 78 alin. (1) Cod contravenţional.

La fel, nu poate constitui temei de nulitate a procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI06 044968 din 03 august 2023, faptul că în procesul verbal nu este indicată victima, or, acest fapt se deduce din materialele dosarului, fiind evident că plângerea a fost depusă de cet. Cerneneco Irina, care personal a apelat la serviciul 112, ultima a dat declaraţii consecvente în faţa agentului constatator la data de 30 iulie şi 02 august 2023, iar cauzarea leziunilor corporale faţă de aceasta se confirmă prin raportul de constatare nr. 202302P1784 din 31 iulie 2023, potrivit căruia la examinarea medico-legală a cet.

Cernenco Irina, a.n. ***** s-au constatat: excoriaţie la nivelul feţei, echimoză cu excoriaţie la nivelul buzei inferioare, echimoze la nivelul toracelui; echimoză la nivelul fesei drepte; echimoză la nivelul coapsei stângi, care au fost produse în rezultatul acţiunii traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în timpul şi circumstanţele indicate şi se califică ca vătămare neînsemnată.

De asemenea, instanţa notează că potrivit pct. 25 al Regulamentului nr. 199 din 27 iunie 2003 de apreciere medico-legală a gravităţii vătămării corporale, publicat în Monitorul Oficial Nr. 170-172 art. 224, la 08 august 2003, se stabileşte drept grad de gravitate a vătămării integrităţii corporale sau a sănătăţii inclusiv vătămarea neînsemnată fără cauzarea prejudiciului sănătăţii, care în conformitate cu pct. 74 din acelaşi Regulament, includ leziunile ce nu generează o dereglare a sănătăţii mai mult de 6 zile sau o incapacitate permanentă de muncă.

Subsidiar, reieşind din pct. 17 subpct. 3) al aceluiaşi Regulament, gravitatea vătămării corporale nu se apreciază dacă persoana în cauză refuză de investigaţii suplimentare necesare sau nu se prezintă la examinarea repetată.

În hotărârea Curţii Constituţionale nr. 32 din 29 noiembrie 2018, privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 şi 461 din Codul contravenţional, § 38-42, Înalta Curte a statuat, că procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competenţa de a constata şi de a sancţiona faptele contravenţionale, se bucură de prezumţiile de legalitate, de autenticitate şi de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu. Astfel, Curtea admite că pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii de efecte juridice, redactarea lui trebuie să respecte o anumită formă *ad validitatem,* trebuind realizate toate exigenţele de fond şi de formă.

Astfel, Parlamentul are competenţa să stabilească condiţiile de valabilitate ale procesului-verbal cu privire la contravenţie, inclusiv neregulile care pot conduce la declararea nulităţii acestuia. *Totuşi, din perspectiva drepturilor fundamentale ale victimei, Parlamentul nu poate adopta o soluţie legislativă care să înlăture, în mod absolut, posibilitatea reparării în faţa instanţei de judecată a erorilor comise la încheierea procesului-verbal.*

În acest context, Curtea observă că prevederile contestate sunt rigide şi insensibile în privinţa circumstanţelor, pentru că sancţionează procesul-verbal cu privire la contravenţie cu nulitatea absolută, în cazul în care acesta nu conţine cel puţin una dintre menţiunile stabilite de lege. Din această perspectivă, legea nu le acordă instanţelor de judecată posibilitatea de a înlătura erorile care nu pot afecta, în mod obiectiv, caracterul echitabil al procesului. Astfel, dacă un judecător sesizat cu o contestaţie împotriva unui proces-verbal cu privire la contravenţie constată că din acesta lipseşte o menţiune prevăzută de articolul 443 din Codul contravenţional, trebuie să-l anuleze şi, implicit, să înceteze procesul contravenţional.

În acest sens, Curtea poate imagina o situaţie în care un proces-verbal cu privire la contravenţia prevăzută de articolul 78 [vătămarea integrităţii corporale] sau articolul 78^{11} [violenţa în familie] ar putea fi anulat doar pentru că agentul constatator a omis să indice ocupaţia contravenientului sau oficiul care i-a eliberat actul de identitate, menţiuni care, în mod evident, sunt irelevante sau insignifiante în raport cu fondul cauzei. În asemenea situaţii ar fi imposibil de susţinut că statul şi-a onorat obligaţiile procedurale pozitive de a investiga efectiv şi de a-i pedepsi pe cei vinovaţi de comiterea actelor de violenţă.

De altfel, Curtea a reţinut în jurisprudenţa sa că sistemul de sancţionare al statului trebuie să funcţioneze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, i.e. victimele actelor de violenţă, să fie convinşi că sistemul judiciar va reacţiona împotriva ilegalităţilor comise faţă de ei şi nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiţi. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenţionale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65).

În raport cu normele legale sus enunţate şi cu situaţia faptică reţinută, potrivit materialelor prezentate, instanţa va respinge contestaţia depusă de contravenienta Balta Ecaterina, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 044968 şi deciziei agentului constatator din 03 august 2023 în baza art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, ca fiind neîntemeiată.

7. În temeiul art. 448, 461, 462 Cod contravenţional, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge contestaţia depusă de către contravenientul Balta Ecaterina, a.n. *****, IDNP *****, domiciliată în *****, împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI05 044968 şi deciziei agentului constatator din 03 august 2023 în baza art. 78 alin. (1) din Codul contravenţional, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi contestată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile de la data pronunţării, sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător **Cuşcă**
Liliana